

Erich Follath

El duel dels elegits

Mai no hi ha hagut bessons tan diferents des que el forçut Arnold Schwarzenegger i el nan Danny DeVito actuaren a *Twins*, a Hollywood: l'un és l'israelià, gran i fornit i sovint amb vestits fets a mida, un retòric de la indulgència i un militant antiiranià; l'altre, el persa, escarransit i prim i quasi sempre amb una insignificant jaqueta d'uns grans magatzems, més aviat un tribú del poble maldestre i un proclamat antiisraelià. Taranàs diferents amb relació a Déu. Però aquest Benjamin Netanyahu, de 59 anys d'edat, i aquest Mahmud Ahmadinejad, de 52 anys d'edat, són bessons en l'esperit, i manifestar açò no significa de cap manera equiparar-los moralment. Tots dos es troben empresonats en l'absolutisme de les seues exigències; tots dos posseïts pel seu nomenament sagrat; tots dos convençuts d'una missió messiànica; per *honor* a una religió, per la *salvació* d'un poble. Tot indueix a creure que les pròximes negociacions sobre armes nuclears entre Washington i Teheran, que haurien de començar en algun moment dels mesos vinents amb un Ahmadinejad encara president, acabaran en un atzucac fins a final d'any. Aleshores, a principi del 2010, el president dels EUA, Barack Obama, impulsarà sancions més dures per a Teheran i maldarà també perquè els russos i els xinesos s'hi comprometen; els capitosts iranians ho veuran com un atac agressiu i podrien accelerar de tal manera l'enriquiment de l'urani que estarien només a uns pocs mesos de la construcció d'una bomba atòmica. En algun punt de la primavera de l'any que ve podríem trobar-nos en l'extrem que Israel –per bé que sense l'aprovació de Washington– començara a atacar plantes nuclears. I tot el Pròxim Orient podria tenir milers de morts per plànyer. Les conseqüències per a l'economia mundial serien desastroses.

Qui vulga saber què maquinen el president de l'Iran i el primer ministre d'Israel, on porten els seus convenciments polítics, haurà de capficar-se en conceptes profundament religiosos que caracteritzen tant Ahmadinejad com Netanyahu i que per força xoquen: el *Hakkani* islàmic i l'*Amelec* jueu. I per a poder entendre per què els trens exprés de Teheran a Jerusalem, amb Ahmadinejad i Netanyahu com a caps de cabina, han agafat embranzida –d'una manera tan amenaçadora– cap a un xoc, caldrà saber un poc la pròpia experiència dels actors i haver indagat l'entorn d'aquests poderosos, en nombrosos viatges cap a l'Iran i Israel les darreres tres dècades i mitja. Amb les peces del trencaclosques apareix una imatge. Una imatge gens universal ni aclaridora, però una imatge al cap i a la fi, que es basa en la cerca concreta d'empremtes i d'aproximacions al seu món.

Una retrospectiva. Final dels anys 80. Vaig ser convidat a Qom, ciutat sagrada de l'Iran. La meua primera visita a la República Islàmica després dels darrers viatges en els temps del xa i dels reportatges sobre la seua caiguda. "Voleu conèixer

l'aiatol·là Mohammad-Taqi Mesbah-Yazdi, cap del departament de formació a l'Institut Rah-i-Hakk?", em demana el meu guia. Un home sant, després de la mitja dotzena de savis de l'Alcorà amb els quals havia tingut converses fatigoses aquell dia. A la ciutat calorosa i polsegosa, hi jau, soterrada en una mesquita imponent, Fâtima, la descendent del profeta. Després m'explica el meu guia que Mesbah-Yazdi és un dels pensadors més brillants i influents de Qom i, a més, un deixeble pròxim al líder revolucionari, l'aiatol·là Ruhol-lah Khomeini.

Mesbah-Yazdi, a l'entrevista, declara ser obert i un *freak* dels ordinadors, però ideològicament és un *hardliner* ultraconservador, un teòric dels radicals. La seua fredor glacial no aconseguix tapar un somriure sorneguer permanent. Ell propaga molt obertament els atemptats suïcides, promou l'execució de la crida a l'assassinat de l'escriptor Salman Rushdie, exigeix "la sang de cada persona que ofenga l'islam". Per a ell els "sionistes" són "la font de tots els mals de la terra".

Durant molts anys l'agitador roman en un segon pla, només mou fils en el moviment fonamentalista Hakkani on dóna suport a un home jove, tan ambiciós com devot. L'any 2005 Mesbah-Yazdi crida la comunitat a l'elecció del seu deixeble Ahmadinejad, un esdeveniment insòlit en el món dels aiatol·làs, que se solen mantenir al marge de la política quotidiana i sempre silencien les preferències personals. D'aleshores ençà, l'ultra, que es considera infal·libre intèrpret de la fe, és el mentor ideològic i espiritual d'Ahmadinejad.

El president de l'Iran, com a fill de manyà que era, simpatitzava en la seua joventut més aviat amb les teories islàmiques social-revolucionàries d'Ali Shariati. Aquest filòsof iranià educat a França, que va relacionar el marxisme amb una teoria del pensament religiosa i anticolonial, va influir Ahmadinejad durant els anys de joventut. Però a vint-i-tants va conèixer Mesbah-Yazdi i caigué en el fonamentalisme místic. Des de fa ja temps es declara com a model de la mateixa escola ultrareligiosa del xiisme. En la seua febre, aquesta agrupació Hakkani recorda els creients fanàtics d'una altra religió, els Cristians Nascuts de Nou (entre els quals també es compta George W. Bush).

Els mahdistes de Mesbah-Yazdi i Ahmadinejad creuen que el seu dotzè imam va desaparèixer de la terra al segle IX, perquè Al·là el Gran el va traure de la circulació per posar als humans. Aquest mahdi, però, segons la seua opinió, tornarà al món igual com Jesús, que per a tots els musulmans és un profeta important anterior al representant de tots els profetes, Mahoma. Ell crearà un paradís per als creients i portarà la condemna per als sacrílegs. Ho farà quan el món haja passat per una catarsi, a través d'una revolució enorme i purificadora.

Tal volta una guerra entre els musulmans i els qui tenen unes altres creences? Potser una guerra atòmica? Que no voldran alguns dels apocalíptics de l'escola Hakkani provocar aquest

canvi mundial per a aconseguir l'aparició del mahdi com més prompte millor? Ahmadinejad – Ahmadi-gihad?

Abril del 2009, palau de govern de Teheran, cita per a una entrevista amb el president Ahmadinejad (juntament amb els companys de *Spiegel* Dieter Bednarz i Georg Mascolo). El començament de la nostra entrevista s'endarrereix. Açò ens dóna una oportunitat per a mirar l'edifici. A l'avantsala de la cambra de reunions, Ahmadinejad ha posat a les vitrines regals dels hostes, òbviament només els regals dels visitants de Teheran més importants per a ell, una dotzena. Especialment prominent és un plat de plata lleig: una donació de la "Unió Antisionista Americana", lliurat amb motiu de la "Conferència sobre l'Holocaust" en la qual fa tres anys Ahmadinejad va fer que *científics* de la seua ideologia posaren en dubte la Shoà, l'assassinat de milions de jueus per part dels nazis. Posteriorment, i contínuament, el president de l'Iran proclama públicament que el govern sionista ha de desaparèixer.

En grans manifestacions i a les seues escasses conferències de premsa, com ara al principi de la setmana passada, Ahmadinejad actua com un demagog, un guerrer obstinat i malapte que colpeja a dreta i esquerra contra el món occidental ple de mals morals, com ara "fer propaganda de l'homosexualitat". A la nostra entrevista de dues hores, es mostra més aviat relaxat, concentrat, però sempre a l'aguait, una rabosa a la defensiva, algú que per a cada pregunta té una contrapregunta, molt conscient que predica per a un auditori internacional, no nacional.

Les discussions sobre la pregunta nuclear les dóna per "conclous", tot i que internacionalment, almenys sota la participació dels EUA, ni tan sols han començat. Que l'Iran haja infringit evidentment les obligacions acceptades amb la signatura del tractat de no-proliferaçió d'armes nuclears, això simplement ho nega. Suposadament no vol armes nuclears, però, almenys entre les línies d'una entrevista conduïda amb molta controvèrsia (que els amics d'Ahmadinejad, i tal volta també els seus enemics, publiquen textualment a la premsa iraniana) queda clar que ell vol veure l'Iran com una potència nuclear virtual, valorada com una de les primeres nacions del món. Sota aquest pressupòsit –i sota les seues condicions–, vol negociar amb el president dels EUA, Obama, i amb la resta del món.

Ahmadinejad, en una entrevista personal, pot ser educat i fins i tot encantador i sap exposar d'una manera absolutament realista el seu punt de vista sobre una abraçada de l'Iran a occident. Però també té una part mística. Es considera un elegit. Una llum el va envoltar quan va parlar a l'assemblea plenària de l'ONU a Nova York. Ho afirmà Ahmadinejad en una entrevista amb parlamentaris iranians. La llum va fer emmurar el líders de les altres nacions que eren a la sala durant la seua intervenció. Aquest registre especial i espiritual al qual recorre el president amb els mahdis, amb aquestes declaracions, també el fa sospitos per als clergues importants. L'escola Hakkani no gaudia de cap respecte especial per part del líder revolucionari i fundador

de la ciutat de Déu, Khomeini. Fins i tot ell pensava a prohibir l'escola; també per al seu successor Khomeini els hakkianians són sospitosos.

A l'entorn d'Ahmadinejad se sap que cada setmana, ara com abans, té una reunió ideològica privada amb el seu mentor. Per què s'immisceix aquest sant estrany en les decisions, i per ordre de qui actua el *conseller* del president? Això fins i tot ho han preguntat diputats del parlament. L'aiatol·là Mesbah-Yazdi, de 74 anys d'edat, ha esdevingut mentrestant director de l'institut Imam Khomeini per a l'Educació i els Estudis Islàmics a Qom. El desembre del 2006, el radical va haver d'encaixar a les eleccions –òbviament, no manipulades– al Consell d'Experts una sensible derrota, amb resultats inferiors als reformistes moderats de l'ex-president Mohammad Khatami, que el va anomenar "teòric de la violència", i clarament inferiors als membres establerts en el sistema pel multimilionari Hashemi Rafsanjani. A continuació, Mesbah-Yazdi, de sobrenom *Cocodril*, es va tancar de colp als qui pensaven d'una altra manera. Ell vol netejar d'una vegada el país de corrents reformistes. El murmurador del president anomena els partidaris del grup reformista "un munt de poca-vergonyes alcohòlics".

L'islam xiïta permet –en els temps de l'amenaça essencial– la *taqiya*, la mentida per al benestar alt de la comunitat; un concepte del principi de l'islam, interpretat ara de manera moderna, perquè el xiisme s'havia de defensar amb tots els mitjans contra una agres-

siva majoria sunnita. Mesbah-Yazdi és el pare de l'escrutini creatiu?

Hi ha un lloc on, segons l'estricta interpretació dels fonamentalistes hakkianians, el mahdi celebrarà el seu retorn al món: Jamkaran, a Qom. En aquest lloc el president ha engrandit i embellit la mesquita local amb inversions milionàries. A aquest santuari, on Ahmadinejad pelegrina habitualment, arribarà una nova i cara línia ferroviària des de Teheran. Jamkaran, on molts pelegrins, separats per gènere, llancen les seues cartes amb desigs en dues fonts sagrades, en aquest moment no emet cap visió apocalíptica. Jamkaran no sembla ni fosc ni amenaçador, sinó més aviat un lloc de pelegrinatge pacífic, viu, que convida al picnic, un poc com la Lorda cristiana, una mica com el mur de les lamentacions jueu.

Ahmadinejad, negacionista de l'Holocaust i antiisraelià, ha assegurat una vegada i una altra que no vol atacar militarment l'*obra sionista*; el seu desig de fer desaparèixer Israel del mapa s'ha de pensar d'una manera més aviat metafísica, diuen els qui el defensen. Els coneixedors del país, com l'experta en l'islam Katajun Amirpur, assenyalen detalls semàntics: el president no ha parlat d'*esborrar* Israel, sinó que ha dit: "Aquest règim invasor [israelià] ha de desaparèixer de les pàgines de la història." Però aquests canvis semàntics són una diferència per a Israel? Per a un país que, malgrat el seu poder militar, sempre sent la seua existència amenaçada?; per a un país marcat per un principi que resplendeix arreu: mai més un Holocaust?

EL TEMPS
El primer ministre israelià, Netanyahu.

Com, pregunten molts israelians, poden fiar-se d'un home que se sent un elegit per guiar l'Iran a la grandiositat per qualsevol mitjà i sentir-se còmodes amb els seus dogmes extremistes?

Li diuen *Bibi*, com si es tractara de tu amb tota una nació i no creïxera mai. Quan aquest Bibi, àlies Benjamin Netanyahu, parlava durant les setmanes passades sobre Teheran i la seua direcció política, repetia com un mantra que el programa nuclear iranià és "l'amenaça més gran amb què l'estat d'Israel s'ha vist confrontada des de la fundació de l'estat el 1948". El diari liberal israelià, sempre ben informat, *Haaretz* diu: "Els polítics que estan en contacte amb Netanyahu diuen que ja ha pres la decisió de destruir militarment les plantes nuclears iranianes", independentment del vist-i-plau de Washington.

Veient les conseqüències potencialment greus d'un atac militar d'aquesta mena amb míssils iranians sobre Tel-Aviv, o l'ona de terror de Hezbol·là i Hamàs, com pot estar tan segur, el primer ministre israelià, d'actuar correctament fins al punt de prescindir totalment de les reprovacions dels EUA, la potència protectora tan important per a la seua supervivència?

Una retrospectiva. Jerusalem, la casa del pare de Netanyahu, mitjan juliol del 1976. La família m'ha convidat (acompanyat del meu col·lega periodista israelià Shabtai Tal) a sa casa. L'ambient és trist, encara pesa com una llosa el dol per Yonatan Netanyahu. Pocs dies abans, una unitat especial israeliana havia rescatat, en l'acció d'alliberament més espectacular de la història del terrorisme, més de 90 ostatges en un avió d'Air France segrestat pels palestins. L'única víctima de l'operació del comando a la part israeliana, suposadament mort per una bala perduda, és el brillant comandant de la unitat, Yonatan, anomenat *Yoni*, el germà de Bibi. Només tenia 30 anys.

Per a molts israelians, l'operació d'Entebbe ha creat un monument commemoratiu jueu, un indicador que obre nous horitzons que arriben fins avui en la discussió sobre la posició envers l'Iran: un símbol contra la passivitat del patiment, un símbol per a portar les regnes en una situació aparentment sense eixida. Una cosa com l'actualització de l'alçament al gueto de Varsòvia.

En una situació de dol personal com la de la meua visita aquella vegada a Jerusalem, no era gens estrany que el fill perdut fora al centre de tots els pensaments. El pare Benzion Netanyahu parlava amorosament sobre l'esperit de sacrifici de Yoni per Israel. Però també fou xocant que tant Benjamin com Iddo, el tercer germà, no gosaren ni una sola vegada prendre la paraula i callaren piadosament mentre el cap de família divagava en una digressió sobre la història jueva.

És difícil de saber si Benjamin Netanyahu estava gelós del seu heroic germà tres anys més gran. Siga com siga, des de ben jove ja l'admirava i intentava d'imitar-lo. Yoni entrà, després del servei militar, a la unitat especial Sayeret Matkal i esdevingué comandant de la tropa d'elit. Bibi el seguí. Yoni aconseguí gràcies al seu coratge les condecoracions més altes; Bibi, que també hi era, quan assaltaren un avió de Sabena, va rebre les segones més altes. La lluita contra el mal per la salvació dels jueus, representat d'una manera tan exemplar en els màrtirs de la família, la "llegenda israeliana", fou el llegat del seu germà. Igual com ho féu abans Yoni, Bibi també anà a Amèrica i va estudiar a prestigioses universitats. Aquella vegada en la vetlla del seu ídol, durant la nostra estada a Jerusalem, en el comiat parlà de la seua possible entrada en política.

Un altre home que ha marcat la vida del primer ministre israelià és el seu pare, que acaba de complir 99 anys. Sempre ha tingut alguna cosa de patriarca i allò que ell *proposava* ho seguien els seus fills estrictament. A açò correspon la disposició per a sacrificar-se en una posició destacable per al seu estat; també Iddo, avui un radiòleg, compleix el seu servei a la perillosa unitat especial. Per a Benjamin significava seguir les petjades enormes de Yonatan i combatre el terror antijueu d'una manera com a mínim igual d'audaç i d'àmplia. La preparació ideològica la subministrava el cap de família.

Benzion Mileikowsky, com es deia aleshores, va nàixer a Varsòvia com a fill d'un rabí. Juntament amb la seua família emigrà el 1920 a la terra bíblica. Va viure a Jaffa, principalment àrab, fins que es mudà a Jerusalem, on fou estudiant i escrivia, sota el cognom hebraic Netanyahu ("regal de Déu") que ell mateix va elegir, en un diari que el 1935 fou prohibit per l'administració del mandat britànic per "provocació". Després, el jove historiadore se n'anà als EUA on fou secretari del sionista revisionista Zeev Vladimir Jabotinsky, un home que rebutjà qualsevol de compromís amb els àrabs. El pare Netanyahu creu en el Gran Israel i a Amèrica va combatre vehement el pla de partició, que portà el 1948 a la fundació d'un estat jueu.

Després del seu retorn, Benzion Netanyahu provà de fer carrera en la política israeliana, però amb les seues propostes fou rebutjat pel Likud, el partit de dretes de Menahem Begin, perquè era massa extrem. Des d'aleshores es va dedicar als seus llibres, esdevingué coeditor de l'*Encyclopaedia Hebraica* i va escriure una obra sobre la història dels jueus a Espanya. A les 1.300 pàgines de l'obra, les conclusions de la qual va inculcar als seus fills en lliçons familiars que duraven hores, l'historiadore argumenta que els pogroms dels espanyols contra els jueus en el temps de la Inquisició eren més motivats pel racisme que no per la teologia. Que l'antisemitisme militant és sempre una expressió d'un odi injustificat i que aleshores només hi pot haver una resposta: una autodefensa jueva militant, i, en cas de necessitat, preventiva.

Amb raó el pare Netanyahu podia indicar als seus fills que ell fou un dels pocs que advertiren, abans de temps, de l'Holocaust. I els transmetia encara més: el convenciment que la família era cridada per a alguna cosa particular; que havia estat elegida.

Uns anys després em vaig tornar a trobar amb Bibi a Nova York; l'acabaven de nomenar ambaixador de l'ONU. A la nostra següent entrevista ja era l'adjunt del ministre d'Afers Estrangers i parlava despectivament dels "autoenganyos palestins; ja se sorprendran quan jo tinga el poder". El 1993 els membres del partit el feren cap del Likud. Tres anys després va guanyar en una cursa ajustada contra Shimon Peres i esdevingué primer ministre, el més jove de tots els temps. Va mantenir aquest càrrec fins el 1999. Aquest *hardliner* tingué una relació difícil amb els EUA. "Aquest fill de puta no vol negociar res", va cridar furios Bill Clinton una vegada en presència de molts testimonis, quan Netanyahu acabava de tornar a fer una política d'obstrucció. Un portaveu de la Casa Blanca, Joe Lockhardt, va dir del primer ministre israelià en una entrevista que era "un dels individus més deshonestos amb què hom pot topar, un mentider i un estafador". Però per molt que Bibi Netanyahu també l'espifiara, per molt que es mantinguera obstinadament en els principis transmesos per son pare i son germà, que clamara

per una cacera de terroristes i mantinguera els seus plans d'un Gran Israel, també mostrava que podia saltar la seua ombra ideològica quan no hi havia més remei. Ell va lliurar part de la ciutat d'Hebron als palestins i per això va discutir amb la seua clientela.

El desembre del 2005 Netanyahu va celebrar el seu retorn com a cap del Likud i va guiar el seu partit fins a esdevenir favorit a les eleccions d'enguany. A aquestes eleccions, igual com ara a les iranianes, tampoc no hi hagué comportaments clars, tot i que ell, com és d'esperar de l'única democràcia del Pròxim Orient, es va mostrar obert i correcte. El partit de Netanyahu assolí només una segona posició, el Kadima de Zipi Livni, popular i oberta a negociar amb el àrabs, aconseguí un diputat més a la Knésset. Netanyahu depenia d'una coalició amb els ultrareligiosos i d'un pacte amb el populista de dretes Avigdor Lieberman, que titllava *Haaretz* de "racista i feixista". Aquell que aleshores esdevingué el nou ministre d'Afers Estrangers al nou gabinet, cosa de la qual s'avergeixen molts israelians.

Netanyahu no ha oblidat les seues arrels. Esmenta sovint les dues persones que han marcat la seua vida i els seus pensaments. Al pare li ha dedicat una obra apassionada per combatre el terrorisme, ha publicat en un llibre les cartes del seu germà caigut. Mentre que els primers mesos del seu càrrec feia honor a la seua fama de *hardliner*, dilluns passat va mostrar en la seua declaració de principis de política exterior, sota la forta pressió del govern d'Obama, enfocaments de predis-

posició per al compromís. Per primera vegada parlà d'un "estat palestí", tot i que les barreres que hi ha posat són tan altes que fins i tot als palestins moderats se'ls fa difícil d'albirar un conveni. Probablement Netanyahu abandonarà més posicions els mesos vinents, renunciarà, sota la direcció de Washington, a l'ampliació d'assentaments que últimament ell havia impulsat sota l'eufemisme de "creixement natural", contra el compromís amb el dret internacional. Però en la pregunta sobre la bomba atòmica iraniana Netanyahu romandrà ferm, segons tots els indicis. Encarar-se cap a un atac. Per què, segons ell, ací sí que s'ha travessat la línia roja? Per què sembla que anhele realment que el seu contrincant Ahmadinejad continue al seu càrrec, tal com han constatat fonts iranianes?

Quan Jeffrey Goldberg, autor americà expert en Israel, fa poc preguntà a algú de confiança de Netanyahu com s'explica aqueixa obsessió, només digué: "Penseu en Amalec." Aquest és el concepte jueu que està en un fatídic context amb l'escola Hakkani, una parella de conceptes simètrica que poden significar guerra. Amalec és, en el sentit de la paraula, el nom del nét bíblic d'Esau, que amb les guerres intertribals de Canaan va atacar maliciosament i sense provocació els hebreus que anaven de camí a la Terra Sagrada Eretz Israel; Amalec significa, en sentit figurat, l'amenaça existencial per als jueus, en tot moment, en qualsevol situació, per qualsevol enemic. "Pensa què va fer Amalec. Com et va atacar i matà la teua reraguarda,

tots els febles darrere teu, mentre tu estaves cansat i havies perdut les forces i perquè no temia Déu." Així ho diu la Torà: Debarim 25, cinquè llibre de Moisès.

El conflicte amb Amalec no el pot oblidar cap generació jueva, car Amalec representa el mal, la destrucció, allò dolent de cadascú. Això val per a combatre. Per a un jueu estricte és un *Mizvat Asse*, un manament de la Torà; i segons algunes interpretacions de les antigues escriptures es tracta, més encara, d'eliminar l'enemic.

Rabins com l'avi de Bibi Netanyahu han instruït, i encara instrueixen, que el jueu és obligat a combatre els amalequites, que apareixen contínuament en diferents formes: les tropes de Nabucodonosor, el gran inquisidor espanyol Tomás de Torquemada, els esbirros d'Adolf Hitler i ara el *hardliner* que ha jurat la destrucció d'Israel, el president de l'Iran Ahmadinejad. Qui, com Netanyahu, veu en el programa nuclear de l'Iran l'arsenal d'Amalec, no tan sols està autoritzat, sinó obligat a destruir-lo

preventivament. Perquè després d'un primer atac nuclear iranià, segons el pensament jueu apocalíptic, ja no existiria l'estat jueu. Per tant, capgirant l'expressió llatina, en cas de dubte, s'ha d'atacar l'acusat.

Que l'Iran, en cas d'atacar amb armes nuclears, actuaria d'una manera suïcida i que en un inevitable contraatac del seu govern exterminaria centenars de milers d'innocents, no té cap importància. Segons l'anti-Amalec, Ahmadinejad aspira realment a crear un infern així, i, enmig d'aquest escenari de la fi del món, apla-

nar el camí als mahdis. La possibilitat que Ahmadinejad siga només un populista i que el seu programa nuclear només siga una tàctica en cerca de fites com ara la revalorització de l'Iran i un equilibri amb el poder nuclear d'Israel, és rebutjada per innocent.

Per tant, és inevitable l'arribada d'una guerra? En els principis de la història d'Israel, no eren sempre els *hardliners* els qui havien pres compromisos decisius i qui, com Begín o Sharon o possiblement ara Netanyahu, podrien haver-los gestionat per al seu poble? No deu passar que Ahmadinejad també voldrà o haurà de fer-se enrere?

Les solucions per a una supervisió del programa nuclear de l'Iran són sobre la taula. Occident haurà d'estar preparat per a reconèixer per principi el dret de l'Iran a l'enriquiment de l'urani; i controlar-lo estrictament i internacionalment. Els iraniàns hauran d'acceptar de limitar el seu arsenal a només una dotzena de centrífugadores per a investigació científica i poder recórrer a tercers països per al seu programa atòmic civil de combustible nuclear. En compensació de tal cessió de Teheran, occident aprovaria la *ganga* de comerç il·limitat, transferències de coneixements científics i reconeixements diplomàtics a través de Washington.

Però, de moment, els senyals indiquen més aviat una tempesta, Hakkani contra Amalec, una confrontació entre bessons desiguals.

EL TEMPS
El president de l'Iran, Ahmadinejad.